

UPUTSTVO ZA AUTORE

Časopis *Godišnjak za psihologiju* objavljuje originalne naučne, pregledne i stručne radove iz svih oblasti psihologije, koji nisu prethodno publikovani, niti predloženi za objavljivanje negde drugde. Radovi se prijavljuju preko onlajn platforme <http://www.psihologijanis.rs/godisnjak/prijava-radova.aspx>. Prilikom prijave rada potrebno je putem elektronske pošte na adresu godisnjak.psi@filfak.ni.ac.rs dostaviti popunjenu Izjavu autora (Ček lista za autore, Izjava o autorstvu i Izjava o korišćenju autorskog dela), koja se nalazi na kraju ovog uputstva.

Recenziranje i objavljivanje. Radovi će biti recenzirani od strane dva nezavisna i anonimna recenzenta. Na osnovu rezultata recenzije redakcija časopisa donosi odluku o objavljivanju rada i o tome obaveštava autora. Odluke mogu biti sledeće: a) prihvatanje u formi kakva je dostavljena; b) prihvatanje uz minimalne korekcije; c) objavljivanje uz neophodne veće izmene rada i d) odbijanje.

Tekst rada. *Godišnjak za psihologiju* objavljuje radove na srpskom i na engleskom jeziku. Rad mora biti predat u .doc formatu Microsoft Word programa, napisan latinicom, fontom Times New Roman, veličina slova 12, prored 1.5, sa marginama od 2.54 cm. Redne brojeve strana treba staviti u donjem desnom uglu. Osnovni tekst rada (bez referenci i priloga) treba da ima do 30.000 znakova sa razmacima, a redakcija može odlučiti da objavi i duže radove. Pripremu teksta treba usaglasiti sa standardima i pravilima koja su definisana u 6. izdanju Priručnika Američke psihološke asocijacije (*APA Publication Manual*), tako da rad treba da sadrži naslov i rezime sa ključnim rečima, kao i sekcije: **Uvod, Metod, Rezultati, Diskusija, Zaključak (opciono), Reference i Prilozi (opciono)**. Problem, ciljevi i hipoteze istraživanja treba da budu prikazani na kraju sekcije **Uvod**.

Ukoliko u tekstu postoje nabranjanja, koristite format: 1); 2); 3); i n). Prilikom navođenja instrumenata koji su korišćeni u istraživanju, potrebno je navesti i format odgovora, pri čemu će ponuđeni odgovori biti u *Italic* stilu (npr. 1 – *uopšte se ne slažem*; 2 – *delimično se slažem*; 3 – *niti se slažem, niti se ne slažem*...). Rad treba da bude lektorisan.

Naslov rada. Na početku strane navesti, jedno ispod drugog, imena autora i njihove afilijacije. Iza imena prvog autora treba staviti fusnotu koja sadrži e-mail adresu autora. Ispod toga sledi naslov napisan velikim boldiranim slovima. Naslov treba da bude što koncizniji i takav da se na osnovu njega bez dvoumljenja može zaključiti o tome šta je sadržaj rada.

Rezime. Bez obzira na jezik rada, uz rad se prilažu rezimei i ključne reči na srpskom i na engleskom jeziku. Dužina rezimea treba da bude do 250 reči. Rezime treba da bude u jednom pasusu i da sadrži najrelevantnije informacije o radu (cilj istraživanja, metod, rezultati i zaključak). Rezime po pravilu ne sadrži reference. Nakon rezimea treba u novom pasusu navesti ključne reči. Ne navoditi više od pet ključnih reči.

Na kraju rada, iza literature treba navesti sve autore, jednog ispod drugog, sa afilijacijama prevedenim na engleski jezik, potom naslov rada i rezime sa ključnim rečima na

engleskom jeziku. Za rezime na engleskom važe sva pravila, kao i za rezime na srpskom.

Formatiranje naslova i podnaslova. Naslovi odeljka (**Uvod, Metod, Rezultati** i sl.) pišu se **podebljanim** slovima (bold), centrirano. Naslovi drugog reda pišu se **podebljanim** slovima, levo poravnanje. Nazivi instrumenta pišu se podebljanim slovima sa tačkom na kraju, a u nastavku se navode ostali potrebni podaci za instrument. Navesti pun naziv instrumenta, skraćenicu i referencu.

Primer: **Inventar za procenu pozitivnog i negativnog afekta (PANAS-X; Watson et al., 1988, za srpsku adaptaciju videti Mihić, Novović, Čolović, & Smederevac, 2014).**

Tabele, slike i grafikoni. Tabele, slike i grafikoni treba da budu dati u formatu za Word i u celini na jeziku na kom je rad. Tekst u tabelama, grafikonima i slikama može biti na jeziku različitom od jezika na kom je rad pisan samo u slučaju da je to opravdano tematikom sadržajem rada (recimo poređenje stavki testa na različitim jezicima, pa se onda navodi kako glase stavke na dva jezika i sl.). Svaka kategorija (slike, grafici, tabele) trebalo bi da imasvoj numerički niz. Ukoliko je slika preuzeta, obavezno navesti izvor. Tabele, slike i graficine smeju biti širi od 13 cm.

Raspored podataka u tabelama treba postići isključivo organizacijom ćelija i alatima za rad sa tabelama. Nije dozvoljeno korišćenje formatiranja u tabelama odnosno korišćenje razmaka i sličnih znakova za postizanje željenog rasporeda. Tabele takođe treba urediti prema APA standardima. Tabela treba da ima levo poravnanje. Svaka tabela treba da bude označena brojem (npr. Tabela 7) i adekvatnim nazivom, koji treba da se nalaze iznad tabele, imaju levo poravnanje i budu navedeni jedan ispod drugog, pri čemu će naziv biti u *Italic* stilu (npr. *Rezultati paralelne analize*). Tabele ne bi trebalo da sadrže vertikalne linije, font treba da bude 11 pt (osim ukoliko tabela ne zahteva da se smanji), a prored 1 (Single). Ne treba boldirati vrednosti u tabeli. Ukoliko prikazivanje tačne *p* vrednosti čini tabelu nepreglednom, statistički značajne vrednosti se mogu obeležiti zvezdicama, pri čemu će biti potrebno i da se ispod tabele navede njihovo značenje (npr. *Napomena. *p < .05; **p < .01; ***p < .001*). Prikazane podatke u tabeli treba poravnati po tačkama. Više informacija o formatiranju tabele možete naći u obrascu za pisanje rada.

Korektan prikaz tabele:

Tabela 1

Korelacija između subjektivnog blagostanja i usamljenosti

	Socijalna usamljenost	Usamljenost u ljubavi	Usamljenost u porodici
Zadovoljstvo životom	-.51**	-.34**	-.34**
Pozitivan afekat	-.21**	-.04	-.11
Negativan afekat	.16	.07	.19**

*Napomena. ** p < .01.*

Kada se radi o slikama i graficima, takođe se očekuje primena APA standarda. Svaka slika ili grafik treba da bude označen brojem u *Italicu* i nazivom, koji se nalaze ispod slike ili grafika i imaju levo poravnanje (npr. *Grafik 5. Distribucija rezultata u eksperimentalnoj grupi*).

Skraćenice koje su navedene u tabelama i slikama treba da budu objašnjene ispod tabele, odnosno slike.

Statistički podaci. Prikazani statistički podaci moraju biti relevantni, odnosno treba prikazivati samo rezultate onih statističkih postupaka koji su bitni za temu rada. **Iste podatke ne treba prikazivati i grafički i tabelarno.** Poželjno je koristiti konvencionalne načine zaključivanja na osnovu statističkih podataka (npr. nivoe značajnosti p (npr.: .05, .01, .001). Rezultati statističkih testova treba da budu dati u sledećem obliku: $F(5, 109) = 2.42, p < .05$ i slično za druge testove (npr. $\chi^2(3, N = 323) = 3.44, p < .01$ ili $t(120) = -33.63, p < .01$). Statistički pokazatelji treba da budu u *Italic* stilu (npr. F, r, p, N, M), osim onda kada se radi ogrčkim slovima ($\alpha, \beta, \chi, \lambda$). Ukoliko su vrednosti decimalni brojevi, potrebno je navesti dve decimale, osim ukoliko je vrednost statističkog pokazatelja takva da zahteva navođenje i treće. Decimalne brojeve treba odvajati tačkom. Ukoliko je raspon vrednosti parametra od 0 do 1, pre tačke se ne piše 0.

Citati i navođenje referenci u tekstu. Svaki citat ili tvrdnju koja nije zasnovana na nalazima istraživanja koje se predstavlja u radu treba da prati referenca data u zagradi odmah iza citata u formatu (npr. Buttermore, 2009). Ukoliko se doslovno citira tekst iz korišćenog izvora, taj deo teksta se stavlja pod znake navoda, a u zagradi se iza reference navodi i strana na kojoj se taj deo teksta nalazi (npr. Rot, 1985, str. 56). Za svaki citat duži od 350 znakova potrebno je obezbediti pismenu saglasnost autora za objavljivanje citata u radu.

Prilikom navođenja stranih autora, prvo se navodi srpska transkripcija prezimena, a zatim se u zagradi navodi prezime u originalu (npr. Klark i Vels (Clark & Wells, 1995)). Ukoliko referenca sadrži dva autora navesti imena oba. Npr. (Bjekić i Zlatić, 2006) ako je publikacija na srpskom jeziku, odnosno (npr. Coplan & Rubin, 2010) ako je publikacija na stranom jeziku. Ukoliko rad ima od 3 do 5 autora, u prvom navođenju se navode prezimena svih autora, a u svakom sledećem samo prezime prvog autora uz skraćenicu „i sar.” ili „et al.” Npr. na srpskom jeziku, prvo navođenje bi bilo (Smederevac, Mitrović i Čolović, 2010), a svako naredno (Smederevac i sar., 2010). Na engleskom jeziku, prvo navođenje bi bilo (npr. Weeks, Heimberg, & Rodebaugh, 2008), a svako naredno (Weeks et al., 2008). Ukoliko rad ima šest ili više autora, od početka se navodi samo prezime prvog autora i skraćenicu „i sar.” ili „et al.” Ukoliko se u zagradi navodi više izvora, treba ih navesti abecednim redosledom prezimena prvih autora, a ne hronološkim redom (npr. Beck, Emery, & Greenberg, 1985; Clark & Wells, 1995; Ollendick & Hirshfeld-Becker, 2002; Rapee & Heimberg, 1997; Rapee & Spence, 2004; Schenker & Leary, 1982).

Spisak referenci. Pune bibliografske podatke za sve citate treba navesti u skladu sa APA uputstvima (6. izdanje) (<http://www.apastyle.org/>), na kraju rada (a pre rezimea na engleskom), u poglavlju koji treba da bude naslovljen „Reference”. Sve reference navedene u tekstu moraju biti navedene i u spisku literature (i obrnuto).

Formatiranje teksta: (Times New Roman, 12 pt, Line spacing: single; Paragraph alignment: Justify, Paragraph Indentation: Hanging)

Svaki izvor koji ima DOI broj treba da bude naveden sa odgovarajućim DOI brojem.

Button, K.S., Ioannidis, J.P.A., Mokrysz, C., Nosek, B.A., Flint, J., Robinson, E.S.J., & Munafò, M.R. (2013). Power failure: why small sample size undermines the reliability of neuroscience. *Nature Reviews Neuroscience*, *14*, 365–376.
<https://doi.org/10.1038/nrn3475>

Knjiga (monografija) navodi se na sledeći način:

Stojiljković, S. (1998). *Ličnost i moral*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.

Poglavlje u knjizi ili zborniku navodi se na sledeći način:

Widiger, T. A. (2005). Classification and diagnosis: Historical development and contemporary issues. In J. E. Maddux & B. A. Winstead (Eds.), *Psychopathology: Foundations for a contemporary understanding* (pp. 63-83). Mahwah, NJ: Erlbaum.

Članak u časopisu navodi se na sledeći način:

Tracy, J. L., & Robins, R. W. (2004). Putting the self into self-conscious emotions: A theoretical model. *Psychological Inquiry*, *15*(2), 103-125.

Pri navođenju **web dokumenata** potrebno je navesti ime/na autora, godinu, naziv dokumenta (*kurzivom*), datum kada je sajt posećen, i internet adresa sajta. Opšti primer za to je: Autor, A., Autor, B., & Autor, C. (godina). *Naziv dokumenta*. Preuzeto sa <http://xxxxxxx>.

Navođenje **nepublikovanih radova** (npr. rezimea sa naučnog skupa, rukopisa i sl.) nije poželjno. Ukoliko je takvo navođenje nemoguće izbeći, treba navesti što potpunije podatke, na osnovu sledećeg opšteg formata:

Autor, A. (godina). Naslov magistarske ili doktorske teze (*Neobjavljena magistarska ili doktorska teza*). Ime institucije, Mesto.

Pozivanje na sekundarnu literaturu ili njeno citiranje (npr. Gray, 1982; prema Smederevac, Mitrović, Čolović, & Nikolašević, 2014) treba izbegavati.

Ako se jedan autor navodi više puta, navodi se po redosledu (godini) publikovanja reference, odnosno (ako ima koautore) po prezimenu prvog koautora. Ukoliko se navodi više radova istog autora u jednoj godini, godine treba da budu označene slovima a, b, c, npr. (1995a), (1995b), kako u tekstu, tako i u literaturi.

Prilog. U prilogu treba dati samo one opise materijala koji bi bili korisni čitaocima za razumevanje, evaluiranje ili ponavljanje istraživanja.

Fusnote i skraćenice. Fusnote treba izbegavati, izuzev neophodnih (npr. navođenje adrese za kontakt i podataka da je rad nastao kao deo projekta i sl.). Skraćenice takođe treba izbegavati, osim izrazito uobičajenih. Skraćenice koje su navedene u tabelama i slikama treba da budu objašnjene.

Pored uputstva za autore, autori mogu koristiti i obrazac za pisanje rada (*template*).

IZJAVA AUTORA

IZJAVA AUTORA

Ček lista za autore se potpisuje i šalje redakciji časopisa *Godišnjak za psihologiju* prilikom prvog slanja rada, dok se Izjava o autorstvu i Izjava o korišćenju autorskog dela dostavljaju potpisane nakon prihvatanja rada za objavljivanje.

ČEK LISTA ZA AUTORE

Izjavljujem:

- da rad nije prethodno publikovan, niti predložen za objavljivanje negde drugde;
- da su svi autori saglasni sa slanjem rada u časopis *Godišnjak za psihologiju* i da su odobrili poslatu verziju teksta;
- da je rad napisan u skladu sa važećim etičkim standardima;
- da su od svih lica koja su učestvovala u studiji u svojstvu ispitanika uzete validne saglasnosti što podrazumeva da je saglasnost za ispitivanje uzeta u skladu sa etičkim kodeksom struke i zakonskim odredbama koje regulišu prikupljanje podataka o ličnosti (za testiranje maloletnih lica to podrazumeva saglasnost roditelja);
- da je, ukoliko je rad nastao kao deo projekta, iza naslova stavljena fusnota koja sadrži naziv finansijera projekta i broj projekta;
- da je, ukoliko je isti uzorak već korišćen za potrebe pisanja drugog rada ili izlaganja na skupu, na to ukazano u fusnoti na prvoj strani;
- da su, ukoliko je deo podataka već izložen na skupu, dati podaci o skupu u fusnoti na prvoj strani;
- da dozvolu za korišćenje instrumenata i softvera ima najmanje jedan autor.

U _____, _____

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

IZJAVA O AUTORSTVU

Izjavljujem da je delo pod naslovom

predloženo za objavljivanje Filozofskom fakultetu Univerziteta u Nišu:

- rezultat sopstvenog naučno-istraživačkog rada;
- da nije objavljeno, niti predloženo za objavljivanje drugoj izdavačkoj ustanovi;
- da nisam povredio/la autorska prava, niti zloupotrebio/la intelektualnu svojinu drugih lica.

Delo je, nakon usvajanja pozitivnih recenzija, dostavljeno redakciji časopisa *Godišnjak za psihologiju* u konačnoj verziji, spremnoj za tehničku obradu i pripremu za objavljivanje, bez daljih izmena u tekstu. Rukopis je pripremljen u skladu sa uputstvom za tehničko opremanje rukopisa.

U _____, _____

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

IZJAVA O KORIŠĆENJU AUTORSKOG DELA

Ovim ovlašćujem Izdavački centar Filozofskog fakulteta Univerziteta u Nišu da, nakon tehničke obrade i pripreme za objavljivanje, postavi na internet stranicu Filozofskog fakulteta i trajno unese u Digitalni repozitorijum Univerziteta u Nišu, bez ikakve nadoknade, moje delo pod naslovom:

Navedeni tekst, koji je moje autorsko delo, sa svim priložima, predat je Izdavačkom centru Filozofskog fakulteta u Nišu u elektronskom formatu, spremnom za tehničku obradu i pripremu za objavljivanje.

Nad navedenim delom, zadržavam sva autorska prava.

Licenca

Navedeno delo mogu koristiti svi koji poštuju odredbe sadržane u odabranom tipu licence Kreativne zajednice (Creative Commons), za koju sam se odlučio/la:

1. Autorstvo (CC BY)
2. Autorstvo – nekomercijalno (CC BY-NC)
3. Autorstvo – nekomercijalno – bez prerade (CC BY-NC-ND)
4. Autorstvo – nekomercijalno – deliti pod istim uslovima (CC BY-NC-SA)
5. Autorstvo – bez prerade (CC BY-ND)
6. Autorstvo – deliti pod istim uslovima (CC BY-SA)

U _____, _____

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

Potpis autora:

(Ime, prezime i afilijacija)

Objašnjenje licenci

1. Autorstvo (CCBY)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, i prerade, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence, čak i u komercijalne svrhe. Ovo je najslobodnija od svih licenci.

2. Autorstvo – nekomercijalno (CCBY-NC)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, i prerade, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu dela.

3. Autorstvo – nekomercijalno – bez prerada (CC BY-NC-ND)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, bez promena, preoblikovanja ili upotrebe dela u svom delu, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu dela. U odnosu na sve ostale licence, ovom licencom se ograničava najveći obim prava korišćenja dela.

4. Autorstvo – nekomercijalno – deliti pod istim uslovima (CC BY-NC-SA)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, i prerade, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence, i ako se prerada distribuira pod istom ili sličnom licencom. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu dela i prerada

5. Autorstvo – bez prerada (CC BY-ND)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, bez promena, preoblikovanja ili upotrebe dela u svom delu, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence. Ova licenca dozvoljava komercijalnu upotrebu dela.

6. Autorstvo – deliti pod istim uslovima (CC BY-SA)

Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje dela, i prerade, ako se navede ime autora, na način određen od autora ili davaoca licence, i ako se prerada distribuira pod istom ili sličnom licencom. Ova licenca dozvoljava komercijalnu upotrebu dela i prerada. Slična je softverskim licencama, odnosno licencama otvorenog koda.